

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Педагогічний факультет
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Н.В. Михальченко

30 бересня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДИТИНИ**

Ступінь бакалавра
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма підпільної дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання та
безпеки життєдіяльності дитини» для студентів спеціальності 012 Допоміжна освіта

Розробник: Пісочська Тетяна Адамівна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти,
кандидат педагогічних наук, доцент Пісочська Т. А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти
Протокол №29 «серпня 2023 р. №1

Завідувач кафедри Якимчук С. І.

«29» серпня 2023 р.

Анотація

Основним завданням, що стоїть перед фахівцями закладів дошкільної освіти, є організація оптимально активної та насыченої позитивними емоціями життєдіяльності дітей дошкільного віку, яка забезпечувала б їх щасливе зростання. Успішна реалізація цього завдання ґрунтується на необхідності з перших років життя формувати в дітей основи культури здоров'я.

Програма курсу пропонується для вивчення у 7-му семестрі, розрахована на 40 аудиторних годин, у тому числі 16 годин лекційних, 24 практичних та 50 годин самостійної роботи студентів. Крім цього в рамках курсу дисципліни передбачається залучення студентів до активної навчально-пізнавальної діяльності. З урахуванням цього до відповідних кредитів вміщено практичні завдання, письмові творчі завдання, написання рефератів, самостійна робота студентів. Практичні заняття спрямовані на встановлення взаємозв'язку між теорією та практикою методики фізичного виховання. Студенти, використовуючи отримані знання, самостійно аналізують теоретичні положення, теоретичний матеріал і обумовлюють необхідність тих або тих прийомів методики фізичного виховання. Відповідно до основних тем лекційного курсу забезпечується оволодіння студентами педагогічними знаннями, вміннями, організаційними навичками, а також деякими методами науково-дослідної роботи. Форма контролю – іспит у формі тестування.

Ключові слова: фізичний розвиток, дошкільники, основні види рухів, загальнорозвиваючі вправи, рухлива гра.

Annotation

The main task facing the specialists of preschool education institutions is to organize optimally active and full of positive emotions life of preschool children, which would ensure their happy growth. The successful implementation of this task is based on the need to form the foundations of a culture of health in children from the first years of life.

The course program is offered for study in the 7th semester, designed for 40 classroom hours, including 16 hours of lectures, 24 practical and 50 hours of independent work of students. In addition, the course of the discipline provides for the involvement of students in active educational and cognitive activities. With this in mind, the relevant credits include practical tasks, written creative tasks, writing essays, independent work of students. Practical classes are aimed at establishing a relationship between the theory and practice of physical education. Students, using the acquired knowledge, independently analyze the theoretical provisions, theoretical material and determine the need for certain techniques of physical education. In accordance with the main topics of the lecture course, students master the pedagogical

knowledge, skills, organizational skills, as well as some methods of research. The form of control is an exam in the form of testing.

Key words: physical development, preschoolers, basic types of movements, general developmental exercises, moving game.

1. Опис навчальної дисципліни.
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 «Освіта» / Педагогіка	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки: 4-й
Загальна кількість годин – 90 год.		Семестр - 7 Лекції 18 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,8 год. самостійної роботи студента – 8 год. http://moodle.mdu.edu.ua /my/	Ступінь бакалавр	Практичні 30 год. Самостійна робота 42 год. Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 40 год. – аудиторні заняття, 50 год. – самостійна робота (33% / 67%)

Передумови для вивчення дисципліни: дошкільна педагогіка, дитяча психологія, вікова фізіологія та валеологія, теорія і методика співпраці з родинами та формування здорового способу життя, навчальна практика, виробнича практика.

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Очікувані результати навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчальні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-14. Мати навички збереження та змінення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

II. Спеціальні (фахові).

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і змінення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу – засвоїти основи професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання дошкільників, оволодіти майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури в закладі дошкільної освіти.

Завдання курсу:

- оволодіння майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;
- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни, усвідомлення пріоритетності здійснення фізичного виховання дітей;
- формування у студентів практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення всіх організаційних форм роботи з фізичного виховання;
- засвоєння знань та практичних вмінь по наданню організаційно-методичної допомоги вихователям;
- забезпечення оптимальних умов навчання, діяльності і відпочинку дітей дошкільного віку.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Фізичне виховання як суспільне явище.

Тема 2. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.

Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання.

Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого.

Тема 5. Становлення та розвиток фізичної культури в Україні.

Тема 6. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань. Комплексний підхід в реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання.

Тема 8. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.

Тема 9. Закономірності формування рухових навичок у дітей.

Тема 10. Принципи навчання руховим діям.

Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам.

Тема 12. Елементи гімнастики в навчанні дітей фізичних вправ. Види гімнастики.

Види гімнастики.

Тема 13. Методика навчання основних рухів.

Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку дошкільників.

Тема 15. Вправи спортивного характеру в ЗДО.

Тема 16. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти.

Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.

Тема 18. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання

Тема 1. Фізичне виховання як суспільне явище.

Фізичне виховання як суспільне явище на етапі розвитку людського суспільства. Період розквіту родового суспільства. Необхідність передачі життєвого досвіду у

застосуванні предметів праці та бойових дій підростаючим поколінням. Новий напрямок фізичної культури – лікувально-профілактичний. Застосування засобів загартування організму, гігієни, організація активного відпочинку тощо. Середина XVIII століття – період створення буржуазних суспільно-економічних відносин, активізується розвиток фізичної культури. Проблема здоров'я людини в сучасному суспільстві.

Тема 2. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.

Предмет та основні завдання курсу. Характеристика основних понять («фізична культура», «фізичне виховання», «фізичний розвиток», «рухова підготовленість», «фізична досконалість», «спорт»). Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами. Природничо-наукові основи курсу. Функції фізичної культури.

Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання.

Основні методи наукових досліджень у галузі фізичного виховання. Сутність педагогічного експерименту. Період з другої половини XIX століття до 1917 року характеризується створенням теорії і методики фізичного виховання як самостійної наукової та навчальної дисципліни. 20-ті роки XX століття – етап творчого відбору історичної спадщини соціальних та біологічних наук, синтезування її в нову систему фізичного виховання дітей, молоді та дорослого населення країни (В. Гориневський, В. Ігнатьєв, М. Семашко).

30-ті – початок 40-х років – видається значна кількість науково-методичних публікацій з фізичного виховання школярів, з гігієнічної гімнастики, військово-прикладної фізичної підготовки, основ тренування з популярних для молоді видів спорту (В. Белінович, Л. Геркан, Х. Грантінь та ін.). 50 – 70-ті роки поповнення теорії і методики фізичного виховання значним дослідницьким матеріалом конкретного характеру та системними узагальненнями наукових даних. Наука про фізичне виховання на сучасному етапі.

Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого.

Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого (Я.А. Коменський, Й.Г. Песталоцці, Ж.Ж. Руссо, П.Ф. Лесгафт, Є.А. Аркін, К.Д. Ушинський, С.Ф. Русова, А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський). Основні джерела розвитку теорії фізичного виховання. Сучасні проблеми теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку. Суспільне дошкільне виховання – початковий етап неперервної валеологічної освіти.

Тема 5. Становлення та розвиток фізичної культури в Україні.

Характеристика розвитку фізичної культури на Україні в XVII-XX столітті. Принципи системи фізичного виховання. Характеристика основних організаційних ланок системи фізичного виховання. Характеристика системи тіловиховання в Запорозькій Січі. Основи української національної системи фізичного виховання. Зміст системи фізичного виховання, її ідеологічні, правові, науково-методичні, програмно-нормативні та організаційні основи.

Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 6. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань. Комплексний підхід в реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку. Валеологічна спрямованість завдань з фізичного виховання. Роль дошкільних навчальних закладів у вирішенні завдань з фізичного виховання.

Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання.

Характеристика засобів фізичного виховання дошкільнят: сила природи (сонце, повітря і вода); гігієнічних факторів (розпорядок процесів життєдіяльності, харчування, особиста та громадська гігієна); фізичних вправ (масаж, рефлекторні вправи, пасивні, пасивно-активні та активні фізичні вправи). Характеристика фізичних вправ: поняття про зміст, структуру, і техніку фізичних вправ, просторова характеристика, просторово-часова та часова характеристика. Класифікація фізичних вправ. Вимоги до вибору фізичних вправ.

Тема 8. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.

Закономірності фізичного розвитку дитячого організму: інтенсивність фізичного розвитку; висока пластичність та чутливість до подразників зовнішнього середовища; напруженість процесів обміну речовин; тісна взаємодія фізичного та психічного розвитку дітей. Характеристика особливостей розвитку та вдосконалення функцій органів і систем дитячого організму в процесі виконання фізичних вправ.

Тема 9. Закономірності формування рухових навичок у дітей.

Етапи навчання дітей руховим діям: початкове розучування рухової дії, поглиблена розучування, закріплення та вдосконалення рухових дій. Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування. Закономірності формування рухових навичок (інтерференція, фазовість, хвилеподібність, уроджений автоматизм). Взаємозв'язок формування рухових навичок та розвитку фізичних якостей: швидкості, спритності, витривалості, сили, гнучкості, окоміру в дітей дошкільного віку. Особливості добірки фізичних вправ для розвитку фізичних якостей.

Тема 10. Принципи навчання руховим діям.

Освітній процес навчання дітей основних рухів та розвиток рухових якостей на основі реалізації дидактичних принципів, де виражені об'єктивні закономірності, що визначають систему вимог щодо організації, змісту та методики навчання. Принципи навчання руховим діям: принцип виховуючого характеру навчання, принципи свідомості та активності, наочності, доступності та індивідуалізації, систематичності та послідовності, міцності. Принципи дидактики що мають тісний взаємозв'язок та складають єдину систему навчання, яка реалізується у процесі фізичного виховання у дошкільному навчальному закладі.

Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного віку у процесі фізичного виховання.

Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам. Єдність навчання, виховання та розвитку дітей в процесі фізичного виховання. Методи і прийоми навчання фізичних вправ. Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників рухових дій.

Тема 12. Елементи гімнастики в навченні дітей фізичних вправ. Види гімнастики. Види гімнастики.

Гімнастика як засіб фізичного виховання. Види гімнастики: загальнорозвивальні види (гігієнічна, коригувальна, основна гімнастика), гімнастика зі спортивною спрямованістю (акробатика, художні гімнастика, спортивна гімнастика, спеціально-прикладні види (виробнича гімнастика, гімнастика з професійною спрямованістю та лікувальна гімнастика). Особливості використання загальнорозвивальних видів гімнастики в дошкільному навчальному закладі. Зміст та методика навчання дітей різних вікових груп вправ з шикування та перешикування, загальнорозвивальних та танцювальних.

Тема 13. Методика навчання основних рухів.

Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи з рівноваги). Техніка виконання основних рухів. Методика навчання дітей основних рухів, послідовність добірки фізичних вправ для формування в дітей різних вікових груп рухових умінь та навичок з основних рухів. Використання підготовчих та допоміжних вправ. Прийоми страхування та попередження травматизму. Аналіз діючих програм виховання і навчання дітей в закладі дошкільної освіти, Базового компоненту дошкільної освіти. Ускладнення засобів у різних вікових групах відповідно до вікових можливостей дітей та завдань рухової підготовленості.

Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку дошкільників. Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей. Поняття про рухливу гру, її структуру. Класифікація рухливих ігор, основні види ігор. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Видатні педагоги про роль рухливої гри у вихованні дитини.

Тема 15. Вправи спортивного характеру в ЗДО.

Комплексний вплив вправ спортивного характеру на всеобщий розвиток дітей. Види спортивних вправ. Правила вибору вправ спортивного характеру. Поетапність ознайомлення старших дошкільників з вправами спортивного характеру (підготовчий період, допоміжний та основний). Особливості методики розучування вправ спортивного характеру. Правила поведінки дітей під час розучування вправ та попередження травматизму.

Тема 16. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти.

Типи фізкультурних занять. Обґрутування типового плану побудови занять з фізичної культури. Способи організації дітей на занятті. Регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень. Методика проведення занять з фізичної культури у різних вікових групах, у змішаних групах. Особливості організації та варіанти проведення занять на повітрі. Зміст занять з фізичної культури в різні пори року.

Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.

Значення планування та обліку роботи в закладі дошкільної освіти. Основні вимоги до планування. Реалізація дидактичних принципів під час розподілу програмового матеріалу в перспективному плані. Оперативне планування. Облік роботи з фізичного виховання (попередній, поточний, рубіжний).

Тема 18. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.

Функціональні обов'язки завідувача, методиста, медичного працівника, вихователя, музичного керівника. Проведення лікарсько-педагогічного контролю за системою фізичного виховання. Види контролю за системою фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі. Методика діагностики рухової підготовленості та стану здоров'я дітей дошкільного віку. Методика визначення рівня фізичного навантаження на дітей в процесі виконання рухових дій. Метод пульсометра.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання						
Тема 1. Фізичне виховання як суспільне явище.	7	2	2			3
Тема 2. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.	5		2			3
Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання.	3					3
Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого.	6					6
Тема 5. Становлення та розвиток фізичної культури в Україні.	9	2	2			5
Усього годин:	30	4	6			20
Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.						
Тема 6. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань. Комплексний підхід в реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.	6	2	2			2
Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання.	6		2			4
Тема 8. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку	6	2	2			2
Тема 9. Закономірності формування рухових умінь та навичок у дітей.	6					6
Тема 10. Принципи навчання руховим діям.	6	2	2			2
Усього годин:	30	6	8			16
Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного віку у процесі фізичного виховання.						
Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам.	5	2	2			1
Тема 12. Елементи гімнастика в навчанні дітей фізичних вправ. Види гімнастики.	3		2			1
Тема 13. Методика навчання основних рухів.	8	2	6			
Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку дошкільників.	3		2			1
Тема 15. Вправи спортивного характеру в ЗДО.	2		2			
Тема 16. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти.	3	2				1
Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.	5	2	2			1

Тема 18. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.	1						1
Усього годин:	30	8	16				6
Разом:	90	18	30	-	-		42

4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання	
1.	Тема 1. Фізичне виховання як суспільне явище.	2
2.	Тема 5. Становлення та розвиток фізичної культури в Україні.	2
	Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	
3.	Тема 6. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань. Комплексний підхід в реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.	2
4.	Тема 8. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.	2
	Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного віку у процесі фізичного виховання.	
5.	Тема 10. Принципи навчання руховим діям дітей дошкільного віку.	2
6.	Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам дошкільників.	2
7.	Тема 13. Методика навчання основних рухів.	2
8.	Тема 16. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти.	2
9.	Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.	2
	Разом:	18

5. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання	
1.	Тема 1. Фізичне виховання як суспільне явище.	2
2.	Тема 2. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.	2
3.	Тема 5. Становлення та розвиток фізичної культури в Україні.	2
	Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	
4.	Тема 6. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань. Комплексний підхід в реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.	2
5.	Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання.	2
6.	Тема 8. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.	2
7.	Тема 10. Принципи навчання руховим діям дітей дошкільного віку.	2
	Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного	

	віку у процесі фізичного виховання.	
8.	Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам дошкільників.	2
9.	Тема 12. Елементи гімнастика в навченні дітей фізичних вправ. Види гімнастики.	2
10.	Тема 13. Методика навчання основних рухів.	6
11.	Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку дошкільників.	2
12.	Тема 15. Вправи спортивного характеру в ЗДО.	2
13.	Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.	2
	Разом:	30

6. Самостійна робота
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання	
1.	Тема 1. Фізичне виховання як суспільне явище.	3
2	Тема 2. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.	3
3	Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання	3
4	Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого	6
5	Тема 5. Становлення та розвиток фізичної культури в Україні	5
	Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	
6	Тема 6. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань. Комплексний підхід в реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.	2
7	Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання	4
8	Тема 8. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку	2
9	Тема 9. Закономірності формування рухових умінь та навичок у дітей.	6
10	Тема 10. Принципи навчання руховим діям дітей дошкільного віку.	2
	Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного віку у процесі фізичного виховання.	
11	Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам дошкільників.	1
12	Тема 12. Елементи гімнастика в навченні дітей фізичних вправ. Види гімнастики.	1
13	Тема 13. Методика навчання основних рухів.	
14	Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку дошкільників.	1
15	Тема 15. Вправи спортивного характеру в ЗДО.	
16	Тема 16. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти.	1
17	Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.	1
18	Тема 18. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.	1
	Разом:	42

7. Методи навчання

1) За джерелом інформації:

• **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• **Наочні:** спостереження, ілюстрація, демонстрація.

• **Практичні:** вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

1) Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік;

2) Методи письмового контролю: письмове тестування, повідомлення, есе;

3) Методи комп'ютерного контролю: тестові програми;

4) Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-балльною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	80-89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	65-79 (добре)	3 (задовільно)	
D	55-64 (задовільно)		
E	50-54 (достатньо)		
FX	35-49 (незадовільно)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1-34 (неприйнятно)		

Форми поточного та підсумкового контролю.

Форми контролю: усне та письмове опитування, тести, захист творчих робіт, презентацій; есе, екзамен (шляхом тестування).

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням

поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний.

Завданням підсумкового контролю (КР, екзамен) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури, за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Студенту виставляється дуже добре ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки, за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Студенту виставляється добре за успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

Студенту виставляється достатньо за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

Мінімальний задовільно виставляється студенту, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 100 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота																		КР	Накопи-чувальні бали/сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	50	300/100*
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	10	10	15	10	10	

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, повідомлення), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

1. Навчально-методичний комплекс.
2. Електронна презентація лекцій.
3. Матеріали лекцій на електронних носіях.
4. Відео-матеріали.
5. Тести, методики, опитувальники, діагностувальні матеріали.

12. Рекомендована література Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
(дата звернення: 29.01.21 р.).
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2016. 424 с.
3. Гаркуша Г.В. Фізичне виховання. Мій конспект. Вихователю ЗДО. ВГ «Омнова», 2019. 208с.
4. Дитина. Освітня програма для дітей від 3-х до 7 років. Науковий керівник проєкту: В.О. Огнєв'юк, ректор Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України. Авт. колектив: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна, К.І. Волинець та ін.. К., 2020. 440 с.
5. Загородня Л.П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 272с.
6. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / За заг. наук. ред. Т.О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
7. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання. Навчальний посібник. Х : ЦУЛ, 2019. 504с.
8. Чайка Д. Аналіз фізичного розвитку і фізичної підготовленості дітей дошкільного віку в період підготовки до навчання у школі / Спортивний вісник Придніпров'я. 2014. № 1. С. 102-107.
9. Шалімова Л.Л. Фізичне виховання дошкільників. Посібник. Сучасна дошкільна освіта. Х., 2019. 160с.
10. Єфименко М.М. Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура». Тернопіль: Мандрівець, 2014. 52 с.

Допоміжна

1. Валеологія: Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти : В 2 ч. / В.І. Бобрицька, М.В. Гринькова. Полтава: «Скайтек». 2000
2. Богініч О.Л., Беленька Г.В. Природа і рух / Посібник. К.: Кобза, 2003. 242с.
3. Деделюк Н.А. Теорія і методика адаптивної фізичної культури: навч. - метод. посібник для студентів. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 68 с.
4. Загородня Л.П., Тітаренко С.А. Фізичне виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2011. 271с.
5. Лісовська Т.А. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти». Миколаїв «Іліон», 2017. 96с.
6. Максимова О.О. Валеологічна освіта дітей дошкільного віку (теоретико-методичні засади) : навч.-метод. посібник. Житомир. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 213с.
7. Єфименко М. Перспективи корекційного фізичного виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в інклузивній освіті / Дефектологія, 2012. № 9. С. 281 – 287.
8. Чоповська В.Г. Фізична культура для дітей старшого дошкільного віку з порушенням опорно-рухового апарату. Планування роботи за Базовим компонентом дошкільної освіти. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 176с.

13. Інформаційні ресурси.

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Базовий компонент дошкільної освіти // mon.gov.ua/images/files/doshkilnacrednya/.../bazov-komponent.doc
3. programma-vprevnennii-start-2017

